

Волинський національний університет імені Лесі України

Факультет біології та лісового господарства

Кафедра лісового і садово-паркового господарства

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

підготовки магістра

спеціальності 205 Лісове господарство

освітньо-професійної програми Лісове господарство

Луцьк – 2024

1. КОРОТКА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Статус освітнього компонента	нормативний	нормативний
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	205 Лісове господарство	205 Лісове господарство
Освітньо-професійна програма	Лісове господарство	Лісове господарство
Освітній рівень	магістр	магістр
Курс / семестр	1 курс 2 семестр	1 курс 2 семестр
Обсяг освітнього компонента	4 кредити (120 годин)	4 кредити (120 годин)
Розподіл за видами занять та годинами навчання	самостійна робота – 112 год.; консультації – 8 год.	самостійна робота – 112 год.; консультації – 8 год.
Форма підсумкового контролю	диференційований залік	диференційований залік
Мова викладання	українська	українська

2. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Рибак Юлія Леонідівна

Науковий ступінь: кандидат біологічних наук

Посада: старший викладач кафедри лісового та садово-паркового господарства

Контактна інформація: e-mail rybak.yulua@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>.

3. КОРОТКИЙ ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Метою проходження виробничої практики є систематизація отриманих теоретичних знань, практичних навичок та застосування їх на практиці при вирішенні поставлених задач у галузі лісового господарства, опанування вміння та подальший розвиток самостійної роботи з аналізу, використання методичних, інструментальних та інформаційних методів дослідження.

Предмет: практичне застосування теоретичних знань та практичних навичок з використанням різних методів дослідження при вирішенні задач у галузі лісового господарства.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- вивчення екологічних та економічних особливостей організації та ведення лісового і мисливського господарства;
- вивчення структур лісгосподарського виробництва;
- освоєння теоретичних засад формування, росту та розвитку лісу;
- вміння застосовувати лісівничо-таксаційні ознаки дерев і насадження;
- вивчення основних ентомошкідників і збудників фітозахворювань та оцінювання санітарного стану насаджень відповідно до санітарних правил;
- освоєння практичних засад лісового насінництва;
- освоєння агротехніки створення та вирощування насаджень;
- освоєння практичних умінь рубок формування та поліпшення якісного складу лісів;

– вміння застосовувати стандарти та інструкції, правила та нормативи таксації лісу й оцінювання лісової продукції.

- формування у здобувачів системи практичних навичок та знань щодо управління у галузі лісового господарства;

- застосовування на практиці інструментальних, інформаційних та аналітичних методів дослідження;

Передумови для вивчення освітнього компоненту: Згідно структурно-логічної схеми, проходженню виробничої практики передують всі освітні компоненти, що передбачені в освітній програмі.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ

При проходженні виробничої практики студенти здобувають такі загальні та спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК 1. Здатність критично осмислювати проблеми лісового господарства й дотичні міждисциплінарні проблеми та приймати ефективні рішення щодо їх вирішення.

СК 2. Здатність забезпечувати сталий розвиток лісового господарства.

СК 3. Здатність оцінювати регіональні особливості природно-кліматичних умов для організації ефективного лісового господарства, виконання лісами різнопланових функцій та збільшення площ лісів.

СК 4. Здатність розробляти та реалізовувати поточні та стратегічні плани розвитку підприємств лісової галузі, беручи до уваги ресурси, ризики, а також економічні, правові та екологічні аспекти.

СК 5. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі лісового господарства у широких або мультидисциплінарних контекстах.

СК 6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення для формування в них екологічного мислення, свідомості та відповідальності за стан довкілля.

Освоєння виробничої практики забезпечує нижченаведені результати навчання:

РН 6. Оцінювати стан лісових фітоценозів, лісові ресурси в конкретних лісорослинних умовах, їх потенціал та прогнозувати можливості використання.

РН 8. Розробляти та вдосконалювати технологічні і виробничі процеси, впроваджувати сучасні цифрові технології.

РН 9. Визначати критерії ефективності та обирати оптимальну стратегію ведення лісового господарства залежно від зовнішніх та внутрішніх умов.

РН 10. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань лісового господарства та дотичних проблем до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

В результаті студент повинен оволодіти здатністю застосовувати знання на практиці; здатністю забезпечувати організацію роботи та управління лісгосподарським виробництвом на підприємствах різного функціонального призначення, застосовувати сучасні принципи та підходи сталого ведення господарства та ефективного лісоуправління. Що у свою чергу, формуватиме здібності координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів у лісовому господарстві; планувати ефективно час для отримання необхідних результатів у виробництві.

5. ЕТАПИ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Зміст, основні завдання, тривалість
1. Прибуття на місце практики, оформлення відрядження, наказу або розпорядження на практику по підприємству.
2. Інструктаж з правил з техніки безпеки при виконанні виробничих робіт. – 4 год.
1. Ознайомлення з підприємством. – 10 год.

Місце практики: підприємство згідно наказу, розпорядження.

Завдання:

1. Ознайомлення з підприємством: підпорядкування, місце розташування, мета і види діяльності, історія виникнення, загальна характеристика (площа, розподіл її за категоріями, виробничі потужності, статистичні показники виробництва).

2. Виконання комплексу робіт на посаді. – 55 год.

Виконується згідно наказу директора підприємства про призначення практиканта на посаду під безпосереднім наглядом керівника практики від виробництва. Тривалість може бути змінено за узгодженням з керівником практики від підприємства.

Місце практики: підприємство згідно наказу, розпорядження.

Завдання:

1. Ознайомитись з видами робіт, які потрібно виконувати перебуваючи на тій чи іншій посаді.

2. Закріпити теоретичні знання практичним досвідом виконання робіт.

3. Здобути практичні навички виконання тих чи інших видів виробничих робіт.

3. Екскурсія на сусідні підприємства. – 14 год.

Під час проходження практики бажано проводити екскурсії на різні об'єкти, що сприяє поглибленню теоретичного навчання, проте вони можуть бути і відсутніми. Тривалість може бути змінено за узгодженням з керівником практики від підприємства.

Місце практики: виробничі потужності сусідніх підприємств.

Завдання:

1. Ширше та детальніше ознайомитись з виробничими процесами та об'єктами які з тих чи інших причин відсутні на базовому підприємстві.

4. Виконання індивідуальних завдань керівника дипломної роботи. – 25 год.

Здійснюється за програмою, узгодженою з керівником дипломної роботи до від'їзду на базу практики. Тривалість може бути змінено за узгодженням з керівником практики від підприємства.

Місце практики: підприємство згідно наказу, розпорядження.

Завдання:

1. Виконати індивідуальні завдання керівника магістерської роботи.

2. Здобути навички самостійного виконання виробничих, наукових або організаційних завдань.

3. Здобути науково-дослідницькі навички.

5. Збір документальних даних для написання звіту за практику. – 4 год.

Виконується на протязі всього терміну практики по мірі виконання робіт.

Місце практики: підприємство згідно наказу, розпорядження.

Завдання:

1. Зібрати документальні дані для написання звіту за практику: характеристика підприємства; первинна документація, оформлювана при виконанні робіт студентом із вказанням його участі за підписом керівника від підприємства; звітна документація, складена за участі студента.

2. Здобути навички роботи з використовуваними на виробництві первинними та звітними документами.

6. Оформлення звіту за практику. – 6 год.

Доцільніше виконувати на протязі всього терміну практики: писати звіт кожного дня по мірі виконання робіт, виділяючи для цього 15-30 хв. в кінці дня практики.

Місце практики: підприємство згідно наказу, розпорядження.

Завдання:

1. Виконати звіт за практику.

2. Дооформити робочий щоденник практики.

3. Здобути навички оформлення документів згідно встановлених вимог.

4. Здобути навички аналізу та узагальнення даних.

7. Захист звіту – 2 год.

6. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Контроль виконання виробничої практики здійснюється у два етапи: на першому етапі здійснюється оцінка якості практичного виконання польових робіт безпосереднім керівником практики від виробництва; на другому етапі приймається захист звіту (після перевірки звіту і щоденника) керівником практики від кафедри.

Якість виконання польових робіт перевіряється безпосереднім керівником практики від виробництва. Свою характеристику роботи студента на практиці він подає у вигляді короткого відгуку, який закінчується його оцінкою за 100-бальною шкалою.

Керівник практики від кафедри оцінює захист звіту на основі:

1. оцінки безпосереднього керівника практики від виробництва;
2. подання керівника дипломної роботи;
3. якості звіту за практику;
4. захисту звіту за практику.

Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
1. Теоретична підготовка та особистісні характеристики за оцінкою керівника практики від підприємства: – знання предмету та володіння матеріалом; – дисциплінованість під час проходження практики; – самостійність та ініціативність; – професійна спрямованість.	25
2. Результати виконання індивідуального завдання: – відповідність зібраних матеріалів завданню; – повнота зібраних матеріалів; – самостійність вироблення критеріїв відбору матеріалу.	25
3. Оцінювання звітної документації: – оформлення польових матеріалів; – оформлення документації підприємства; – оформлення звіту; – змістовність і повнота розкриття звіту; – оформлення щоденника.	25
4. Захист практики	25

Формою підсумкового контролю виробничої практики є диференційований залік.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	Зараховано
82 – 89	B	
75 - 81	C	
67 -74	D	
60 - 66	E	
1 – 59	Fx	Незараховано (з можливістю повторного складання)

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Лісовідновлення та лісорозведення: методичні рекомендації до лабораторних та розрахункової робіт для студентів ОКР «Бакалавр» напряму підготовки : 6.090103 – «Лісове та садово-паркове господарство» / В. М. Маурер, Ф. М. Бровко, А. П. Пінчук, О. В. Кичилюк, І. В. Іванюк, О. Ю. Кайдик, І. М. Бобошко-Бардин, В. П. Войтюк, Л. О. Коцун, І. І. Кузьмішина, Т. П. Лісовська, В. В. Андрєєва. Луцьк, 2011. 52 с.
2. Декоративні розсадники : методичні рекомендації з курсового проектування / В. М. Маурер, Ф. М. Бровко, О. В. Кичилюк, А. П. Пінчук, І. В. Іванюк, О. Ю. Кайдик, І. М. Бобошко-Бардин, В. П. Войтюк, В. В. Андрєєва. Луцьк : Вежа-Друк, 2014. 68 с.
3. Насінництво : методичні рекомендації до лабораторних робіт / О. В. Кичилюк, А. І. Гетьманчук, Т. П. Бортнік, В. П. Войтюк, В. В. Андрєєва. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 52 с.
4. Лісові культури : методичні рекомендації з курсового проектування / О. В. Кичилюк, А. І. Гетьманчук, Т. П. Бортнік, В. П. Войтюк, В. В. Андрєєва. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 57 с.
5. Регулювання продуктивності лісів : методичні рекомендації до практичних та розрахункової робіт / О. В. Кичилюк, А. І. Гетьманчук, В. П. Войтюк, В. В. Андрєєва, М. Й. Шевчук. Луцьк : ПП Іванюк В.П., 2018. 48 с.
6. Сучасні технології насінництва та розсадництва : методичні рекомендації до лабораторних робіт / О. В. Кичилюк, Т. П. Бортнік, К. Л. Кислюк, А. І. Гетьманчук, В. П. Войтюк, В. В. Андрєєва, М. О. Шепелюк. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2020. 80 с.
7. Лісова фітопатологія : навчально-методичні рекомендації до вивчення курсу «Лісова фітопатологія» для студентів факультету біології та лісового господарства / С. М. Голуб, В. О. Голуб, М. О. Шепелюк. Луцьк: 2021. 104 с.
8. Лісова таксація. Методичні рекомендації до лабораторних та розрахункових робіт для студентів спеціальності 205 «Лісове господарство» / О. В. Кичилюк, В. В. Миронюк, А. І. Гетьманчук, В. П. Войтюк, В. В. Андрєєва, М. О. Шепелюк. Луцьк, 2021. 80 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гордієнко М. І., Гузь М. М., Дебринюк Ю. М., Маурер В. М. *Лісові культури : підручник*; за ред. д.с.-г.н. М. М. Гузя. Львів: Камула, 2005. 608 с.
2. Гордієнко М. І., Корецький Г. С., Маурер В. М. *Лісові культури : підручник*. К.: Сільгоспосвіта, 1995. 328 с.
3. Методика визначення показників рекреаційної характеристики земель. Ірпінь: Укрдержліспроект, 2000. 18 с.
4. Новак Б. І., Порицький Г. О., Рафальська Л. П. *Геодезія : підручник*; Кабінет Міністрів України, Національний аграрний університет. 2-е вид., переробл. та доповн. К.: Арістей, 2008. 284 с.

Допоміжна

1. Збірник технічних умов на класифікацію лісоматеріалів. ДП «Лісогосподарський інноваційно-аналітичний центр». Київ, 2019. 245 с.
2. Лісотакційний довідник / за ред. С.М. Кашпора, А.А. Строчинського. К.: Вініченко, 2013. 496 с.
3. Методичні вказівки з відведення і таксації лісосік видачі лісорубних квитків та огляду місць заготівлі деревини в лісах Державного агентства лісових ресурсів України. Київ: Держлісагенство, 2013. 29 с.

Нормативно-правові ресурси:

1. Лісовий кодекс України: [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. Офіц. джерело: сайт ВР України – zakon.rada.gov.ua. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>
2. Інструкція з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України, затверджена Наказом державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України від 24 грудня 2001 р. № 226 [Електронний ресурс] / Державний комітет будівництва, архітектури та житлової політики України. Офіц. джерело : сайт ВР України – zakon.rada.gov.ua. Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0182-02/page>
3. Інструкція з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об'єктів, затверджена Наказом Державного комітету лісового господарства України від 19 серпня 2010 р. № 260 [Електронний ресурс] / Державний комітет лісового господарства України. Офіц. джерело: сайт ВР України – zakon.rada.gov.ua – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1046-10>
4. Порядок поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок, затверджений Постановою КМУ від 16 травня 2007 р. № 733 [Електронний ресурс] / Кабінет Міністрів України. Офіц. джерело : сайт ВР України – zakon.rada.gov.ua Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/733-2007-п>
5. ISO 14031:1999 Environmental management – Environmental performance evaluation – Guidelines.
6. ISO/TR 14061:1998 Information to assist forestry organizations in the use of Environmental Management System standards ISO 14001 and ISO 14004.